

ROLUL ACTIVITĂȚILOR INTERCULTURALE ÎN DEZVOLTAREA RELAȚIILOR SOCIALE DINTRE PREȘCOLARI

Profesor educație timpurie Pinteș Ioana-Alexandra
Grădinița cu Program Prelungit „Micul Prinț”

Societatea contemporană se caracterizează prin diversitate culturală, mobilitate și interacțiuni frecvente între persoane aparținând unor culturi diferite. În acest context, educația interculturală devine o componentă esențială a procesului educativ, începând încă din perioada preșcolară. Grădinița reprezintă primul mediu instituțional în care copilul intră în contact cu diversitatea, iar modul în care sunt organizate experiențele educaționale influențează semnificativ dezvoltarea relațiilor sociale. Activitățile interculturale contribuie la formarea unor atitudini de acceptare, respect și cooperare între copii, facilitând integrarea socială și dezvoltarea armonioasă a personalității.

Educația interculturală presupune promovarea dialogului între culturi, încurajarea interacțiunii și valorizarea diversității. Spre deosebire de multiculturalism, care presupune doar coexistența culturilor, educația interculturală pune accent pe schimb, comunicare și învățare reciprocă.

Aceasta urmărește:

- dezvoltarea toleranței și a respectului față de diferențe;
- eliminarea stereotipurilor și a discriminării;
- formarea competențelor sociale și emoționale;
- încurajarea cooperării între copii;

Procesul de interculturalizare începe încă din grădiniță, când copilul intră în contact cu un mediu social divers și învață să se adapteze acestuia.

Activitățile interculturale au un impact major asupra dezvoltării relațiilor sociale la preșcolari, deoarece:

- dezvoltă empatia și respectul - Prin contactul cu tradiții, obiceiuri și valori diferite, copiii învață să înțeleagă și să accepte diversitatea. Acest lucru contribuie la reducerea comportamentelor discriminatorii și la dezvoltarea empatiei;
- îmbunătățesc comunicarea și cooperarea - Activitățile de grup (jocuri de rol, proiecte, serbări) îi ajută pe copii să colaboreze, să comunice și să rezolve conflicte într-un mod constructiv. Educația interculturală favorizează relații pozitive între semeni și integrarea în grup;

- consolidează identitatea personală - Cunoscând alte culturi, copiii ajung să își înțeleagă mai bine propria identitate culturală și să o valorizeze;
- creează un climat educațional pozitiv - Un mediu intercultural promovează acceptarea, incluziunea și siguranța emoțională, aspecte esențiale pentru dezvoltarea socială a copilului;

Activități interculturale în grădiniță – exemple de bune practice

În învățământul preșcolar, educația interculturală se realizează prin activități variate, adaptate nivelului de vârstă al copiilor. Acestea pot include:

- serbări interculturale;
- prezentări de tradiții și obiceiuri;
- jocuri de rol;
- proiecte tematice;
- implicarea părinților în activități educative;

Un exemplu relevant de activitate interculturală este organizarea unui „Crăciun multicultural” în grădiniță. În cadrul acestei activități:

- copiii au fost costumați în ținute specifice culturii mexicane;
- părinții s-au implicat activ, pregătind mâncăruri tradiționale;
- s-a recreat un ritual specific Mexicului, oferind copiilor o experiență autentică.
- Această activitate a avut multiple beneficii:
- a stimulat curiozitatea și interesul pentru alte culturi;
- a dezvoltat relațiile de cooperare între copii;
- a consolidat legătura grădiniță–familie;
- a creat un context de învățare prin experiență directă;

Prin participarea activă și implicarea emoțională, copiii au învățat să respecte diferențele culturale și să colaboreze într-un mod natural.

Educatorea are un rol esențial în organizarea și valorificarea activităților interculturale:

- creează un mediu sigur și incluziv;
- selectează activități relevante și atractive;
- stimulează participarea tuturor copiilor;
- încurajează comunicarea și cooperarea;

De asemenea, colaborarea cu familia și comunitatea este esențială pentru succesul acestor activități, deoarece oferă autenticitate și diversitate experiențelor educaționale.

Activitățile interculturale au un rol fundamental în dezvoltarea relațiilor sociale dintre copiii preșcolari. Prin intermediul acestora, copiii învață să comunice, să coopereze și să respecte diversitatea culturală.

Exemplele de bună practică, precum „Crăciunul multicultural”, demonstrează că învățarea prin experiență directă este una dintre cele mai eficiente metode de dezvoltare socială. Astfel, integrarea educației interculturale în activitățile din grădiniță contribuie la formarea unor viitori adulți deschiși, empatici și capabili să trăiască într-o societate diversă.

Bibliografie

1. Roman, A. – *Proiectele educative interculturale în activitățile celor mici*, Revista iTeach
2. *Educația interculturală: importanță, implementare și beneficii*, Teleskop
3. Asociația Getica – *Educația interculturală*
4. *Educația interculturală în școala românească*
5. https://revista.irdo.ro/pdf/2017/revista_2_2017/02_Anca_Mot.pdf